

VAKUUTUSMEKLARITUTKINTO 15.10.2015, HENKIVAKUUTUSOSA

Kirjoita jokainen vastaus eri paperille. Merkitse jokaiseen vastauspaperiin ilmoittautuessasi saamasi henkilönnumero, älä nimeäsi. Jos jätät vastaamatta johonkin kysymykseen, jätä kuitenkin vastauspaperi, josta ilmenevät henkilönnumerosi ja kyseisen kysymyksen numero. Kysymyskohtainen enimmäispistemäärä on mainittu kunkin kysymyksen kohdalla. Tentin enimmäispistemäärä on 50 pistettä.

Vastaukset arvostellaan tenttimateriaalin perusteella.

Kysymykset 1–10 ovat monivalintatehtäviä. Valitse oikea vaihtoehto. Vain yksi vaihtoehto on oikea. Merkitse vastauksesi kysymyspaperiin.

1. Henkilötietolaki on yleislaki, jota sovelletaan henkilötietojen käsittelyyn myös työeläkejärjestelmän henkilörekisteritietojen osalta. Mikä seuraavista henkilötietolakia koskevista väittämistä EI pidä paikkaansa?

- a) Henkilötietolaki koskee myös tietojen keräämistä.
- b) Lain tarkoituksena on toteuttaa mm. yksityiselämän suojaa.
- c) Laissa säädetään myös henkilötietojen käsittelyn ohjauksesta ja valvonnasta.
- d) Julkisuuslain säännökset viranomaisten asiakirjojen julkisuudesta eivät koske eläkelaitoksia, koska ne ovat yksityisiä yrityksiä. (1,5 p)

d); Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonon – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA 2011, s. 152 ja 153.

2. Ylin muutoksenhakuelin työeläkeasioissa on

- a) korkein hallinto-oikeus
- b) vakuutusosasto
- c) korkein oikeus
- d) hovioikeus. (1,5 p)

b); Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonon – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2011, s. 151.

3. Suomesta lähetetylle työntekijälle haetaan lähetetyn työntekijän todistus. Todistus haetaan

- a) EU-komissiosta
- b) Eläketurvakeskuksesta
- c) sosiaali- ja terveysministeriön vakuutusosastolta
- d) kohdemaan eläkeasioita hoitavasta keskusvirastosta. (1,5 p)

b); Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonon – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke. Finanssi- ja

vakuutuskustannus Oy FINVA, 2011, s. 45; Yrjö Mattila (toim.): Toimeentuloturva. 3. uudistettu painos Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2014, s. 297.

4. Mikä seuraavista vakuutusyhtiön takautumis- eli regressioikeutta vapaaehtoisissa vakuutuksissa koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Vakuutusyhtiön takautumisoikeus on laajempi henkilövakuutuksissa kuin vahinkovakuutuksissa.
- b) Vakuutusyhtiöllä on takautumisoikeus maksamastaan kuolintapaussummasta, jos vakuutustapahtuma on tahallisesti aiheutettu.
- c) Henkilövakuutuksissa takautumisoikeus ei koske sairauden tai tapaturman aiheuttamia kustannuksia tai varallisuuden menetystä.
- d) Vakuutusyhtiön takautumisoikeuden yleisiä edellytyksiä ovat, että kolmas henkilö on aiheuttanut vakuutustapahtuman joko tahallaan tai törkeällä huolimattomuudellaan tai että kolmas henkilö on lain mukaan velvollinen suorittamaan korvausta huolimattomuudesta riippumatta. (1,5 p)

d); Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 6. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2013, s. 330.

5. Mikä seuraavista urheilijoiden vakuutusturvaa koskevista väitteistä EI pidä paikkaansa?

- a) Ammattiurheilijalle voidaan järjestää vapaaehtoisesti TyEL-vakuutusturva.
- b) Urheilijoiden tapaturmavakuuttamisesta on säädetty erityislailla.
- c) Urheilijalle on järjestettävä tapaturmavakuutus, jos hänen veronalaiset tulonsa urheilemisesta ylittävät laissa säädetyn euromäärän.
- d) Urheilijoiden vakuuttamista koskevassa laissa säädetään myös vanhuuseläketurvasta. (1,5 p)

a); Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2011, s. 44; Yrjö Mattila (toim.): Toimeentuloturva. 3. uudistettu painos Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA. Helsinki 2014, s. 100.

6. Mikä seuraavista YEL-vakuutusta koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Yrittäjän tulee ottaa YEL-vakuutus kuuden kuukauden kuluessa yritystoiminnan aloittamisesta. Vakuutus alkaa vakuutuksen ottamishetkestä.
- b) Jos yrittäjällä on useita eri yrityksiä, kunkin yrityksen piirissä tapahtuvaa yritystoimintaa varten tulee ottaa oma vakuutus.
- c) Vakuuttamisvelvollisuus ei koske sivutoimisia yrittäjiä.
- d) Vakuutus voidaan ottaa takautuvasti kulumassa olevalle ja kolmelle tätä edeltävälle kalenterivuodelle. (1,5 p)

d); Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Porvoo 2011, s. 66 ja 67.

7. Mikä seuraavista liikennevakuutusta koskevista väitteistä EI pidä paikkaansa?

- a) Liikennevakuutuksesta henkilövahinkojen johdosta maksettaville korvauksille ei ole euromääräisiä enimmäismääriä.

- b) Liikennevahingossa surmansa saaneen lähiomaisilla on aina oikeus saada korvausta kuolemantapauksen aiheuttamasta kärsimyksestä.
- c) Jos liikennevahinko on sattunut työmatkalla, korvausta maksetaan ensisijaisesti tapaturmavakuutuksesta.
- d) Vakuutusyhtiöllä on oikeus valita maksusitoumuksella liikennevahingossa vahingoittuneen vamman tai sairauden edellyttämä hoitopaikka. (1,5 p)

b); Yrjö Mattila (toim.): *Toimeentuloturva. 3. uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2014, s. 106–111.*

8. Kuka tai ketkä seuraavista EIVÄT ole vakuutussopimuslaissa tarkoitettuja edunsaajia:

- a) säätiö tai yhdistys.
- b) yhtiö.
- c) useampi kuin yksi henkilö.
- d) vakuutettu itse. (1,5 p)

d); Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: *Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 6. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2013, s. 220, 336 ja 337.*

9. Mikä seuraavista EI ole työsuhteen yleinen tunnusmerkki?

- a) Työstä suoritetaan vastiketta.
- b) Työ tehdään toiselle ja toisen lukuun.
- c) Työ tehdään työnantajan johdon ja valvonnan alaisena.
- d) Työ tehdään säännönmukaisesti työnantajan tiloissa. (1,5 p)

d); Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: *Työeläke. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2011, s. 42 ja 43.*

10. YEL-vakuutuksen alkaessa vahvistetaan yrittäjän vuosittainen työtulo. Työtulo vahvistetaan

- a) yksilöllisen tutkimisen perusteella eläkelaitoksessa.
- b) Valtiokonttorin ohjeen perusteella eläkelaitoksessa.
- c) yrittäjän verotettavan ansiotulo-osuuden perusteella eläkelaitoksessa.
- d) eläkelaitoksen ehdotuksen perusteella Eläketurvakeskuksessa. (1,5 p)

a); Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: *Työeläke, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Porvoo 2011, s. 68 ja 69.*

11. Selvitä, millä perusteella ja mitä menettelytapoja noudattaen henkilövakuutusten ehtoja voidaan muuttaa vakuutuskauden aikana silloin, kun kyse ei ole vakuutuksenottajan tai vakuutetun moitittavasta menettelystä. (3 p)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 6. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2013, s.232–234.

12. Kerro, ketkä ovat yksityisten alojen työeläkelakien perusteella oikeutettuja perheenhuoltajan kuoltua leskeneläkkeeseen tai lapseneläkkeeseen ja millä edellytyksellä he ovat perhe-eläkkeeseen oikeutettuja. (4 p)

Yrjö Mattila (toim.): Toimeentuloturva. 3. uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2014, s. 241 ja 242.

13. Mitä seuraavat käsitteet tarkoittavat?

- a) kuolevuushyvitys
- b) laskuperustekorko
- c) with profit –tuote (3 p)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 6. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2013, s. 95–97, 102 ja 103.

14. Mikä on yksityistapaturmavakuutuksessa tapaturman perusmääritelmä? Selosta, mitä kyseisen määritelmän käsitteillä tarkoitetaan. (4 p)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 6. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2013, s. 180 ja 181.

15. Kerro, millä edellytyksillä takaisinosto on mahdollinen yksityishenkilön ottamassa yksilöllisessä eläkevakuutuksessa ilman veronkorotuksia. (2 p)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 6. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2013, s. 133 ja 134.

16. Kerro, millä edellytyksillä lääkevahinko korvataan lääkevahinkovakuutuksesta. Mistä muista kuin lääkkeistä aiheutuneita vahinkoja korvataan ko. vakuutuksesta? (3 p)

Yrjö Mattila (toim.): Toimeentuloturva. 3. uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2014, s. 32 ja 33.

17. Selosta lakisääteisen sairausvakuutuksen päivärahan saantiaika, omavastuu-aika sekä se, kuinka pitkään sitä enimmällään voi saada. (3 p)

Yrjö Mattila (toim.) Toimeentuloturva, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2014, s. 20–22.

18. Mikä on tasoitettun maksun ja luonnollisen maksun ero kuolemanvaravakuutuksessa? (2,5 p)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 6. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2013, s. 145.

19. Miten vapaaehtoiset sairauskuluvakuutukset voidaan ryhmitellä? (2,5 p)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 6. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2013, s. 168.

20. Miten henkilövakuutusten vakuutusehdoissa voidaan rajoittaa vakuutuksenantajan vastuuta vakuutetun terveydentilan perusteella? Millaiset vastuunrajoitukset ovat kiellettyjä? (4 p)

Teemu Jokela – Veera Lammi – Ilkka Lohi – Timo Silvola: Vapaaehtoinen henkilövakuutus, 6. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2013, s. 279 ja 280.

21. Mikä on etuusperusteisen ja maksuperusteisen eläkkeen pääasiallinen ero, ja kumpaan katsotaan TyEL:in kuuluvan? (4 p)

Riitta Korpiluoma – Harri Grönlund – Ove Herrlin – Jaana Kekäläinen – Keijo Kouvonen – Minna Levander – Sonja Lilius – Pasi Mustonen – Mikko Määttä – Anne Perälehto-Virkkala – Maijaliisa Takanen – Jaakko Tuomikoski: Työeläke, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2011, s. 14.

VAKUUTUSMEKLARITUTKINTO 15.10.2015, VAHINKOVAKUUTUSOSA

Kirjoita jokainen vastaus eri paperille. Merkitse jokaiseen vastauspaperiin ilmoittautuessasi saamasi henkilönnumero, älä nimeäsi. Jos jätät vastaamatta johonkin kysymykseen, jätä kuitenkin vastauspaperi, josta ilmenevät henkilönnumerosi ja kyseisen kysymyksen numero. Kysymyskohtainen enimmäispistemäärä on mainittu kunkin kysymyksen kohdalla. Tentin enimmäispistemäärä on 50 pistettä.

Vastaukset arvostellaan tenttimateriaalin perusteella.

Kysymykset 1–11 ovat monivalintatehtäviä. Valitse oikea vaihtoehto. Vain yksi vaihtoehto on oikea. Merkitse vastauksesi kysymyspaperiin.

1. Ammattitauti on ammattitautilain mukaan sairaus, joka työssä todennäköisesti on pääasiallisesti aiheutunut

- a) fysikaalisesta, kemiallisesta tai biologisesta tekijästä.
- b) fysikaalisesta, kemiallisesta tai biologisesta tekijästä ja joka on merkitty ammattitautiasetuksessa säädettyyn luetteloon.
- c) fysikaalisesta tai kemiallisesta tekijästä.
- d) fysikaalisesta tai biologisesta tekijästä ja joka on merkitty ammattitautiasetuksessa säädettyyn luetteloon. (1,5 p)

a); *Sirpa Kukkonen – Terttu Karmavalo: Työtapaturmakirja, Työtapaturmien ja ammattitautien korvaus- ja vakuutusasiat, 14. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2014, s. 64.*

2. Jos vakuutettu omaisuus myydään,

- a) uudella omistajalla on 7 päivää aikaa järjestää vakuutusturva kuntoon.
- b) uudella omistajalla on oikeus vakuutuskorvaukseen, jos vakuutustapahtuma sattuu 30 päivän kuluessa omistajanvaihduksesta.
- c) uudella omistajalla on oikeus vakuutuskorvaukseen, jos vakuutustapahtuma sattuu 14 päivän kuluessa omaisuuden hallinto-oikeuden siirtymisestä.
- d) uudella omistajalla on oikeus vakuutuskorvaukseen, jos vakuutustapahtuma sattuu 14 päivän kuluessa omistajanvaihduksesta eikä hän ole vielä ottanut omaa vakuutusta. (1,5 p)

d); *Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2011, s. 108 ja 109.*

3. Kenellä seuraavista EI ole lakiin perustuvaa velvollisuutta ottaa vastuuvakuutus

- a) ydinlaitos
- b) rautatieyrittäjä
- c) eläinsuojeluvalvoja
- d) maatilatalouden harjoittaja. (1,5 p)

d); *Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs – Jussi Laasonen: Vastuuvakuutus. 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2014 s. 167–173.*

4. Mikä seuraavista EI ole työtapaturma-asioden muutoksenhakuelin

- a) korkein oikeus.
- b) vakuutusosikeus.
- c) sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta.
- d) tapaturma-asioden muutoksenhakulautakunta. (1,5 p)

c); *Sirpa Kukkonen – Terttu Karmavalo: Työtapaturmakirja – Työtapaturmien ja ammattitautien korvaus- ja vakuutusasiat, 14. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2014, s. 174 ja 175.*

5. Työtapaturmavakuutuksesta maksetaan päivärahaa, jos työtapaturmaan joutunut on työkyvyttö vähintään kolmena peräkkäisenä päivänä tapaturmapäivää lukuun ottamatta. Mikä seuraavista työtapaturmavakuutuksesta maksettavaa päivärahaa koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Päivärahaa maksetaan kolmannelta työkyvyttömyyspäivästä alkaen ja kaksi ensimmäistä työkyvyttömyyspäivää ovat ns. karenssipäiviä.
- b) Päivärahaa maksetaan takautuvasti ensimmäisestä tapaturmapäivän jälkeisestä työkyvyttömyyspäivästä lukien.
- c) Päivärahaa maksetaan enintään 28 kalenteripäivää, jonka jälkeen työkyvyttömällä voi olla oikeus KELA:n sairauspäivärahaan.
- d) Päivärahaa maksetaan arkipäiviltä eli enintään kuudelta päivältä viikossa. (1,5 p)

b); *Sirpa Kukkonen – Terttu Karmavalo: Työtapaturmakirja, Työtapaturmien ja ammattitautien korvaus- ja vakuutusasiat, 14. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2014, s. 79.*

6. Suhteellinen omavastuu

- a) tarkoittaa, että omavastuu on sovittu prosenttimäärä vahingon määrästä.
- b) tarkoittaa, että omavastuu on sovittu rahamäärä ja sen yli menevältä osalta sovittu prosenttimäärä (esimerkiksi 15 %, kuitenkin vähintään 200 euroa).
- c) tarkoittaa, että omavastuumäärää pienempiä vahinkoja korvataan vain sovittu prosenttimäärä ja omavastuumäärän ylimenevältä osalta täysimääräisesti.
- d) on tavallisin käytössä oleva omavastuun muoto. (1,5 p)

b); *Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 164.*

7. Samastaminen tarkoittaa sitä, että kolmannen henkilön teko tai laiminlyönti aiheuttaa samat seuraamukset kuin vakuutetun vastaava teko tai laiminlyönti. Vakuutettuun samastetaan henkilö, joka

- a) käyttää vakuutetun luvalla hänen omaisuuttaan.
- b) omistaa vakuutuksen kohteena olevan omaisuuden yhdessä vakuutetun kanssa.
- c) asuu vakuutetun kanssa yhteisessä taloudessa ja käyttää vakuutuksen kohteena olevaa omaisuutta yhdessä vakuutetun kanssa.
- d) on mainittu vakuutus sopimuksessa. (1,5 p)

c); *Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 386–391.*

8. Mikä seuraavista rinnakkaisvakuutusta koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Rinnakkaisvakuutus on yksi jälleenvakuutuksen muoto.
- b) Rinnakkaisvakuutus on sama kuin pooli.
- c) Rinnakkaisvakuutus on sama kuin monivakuutus.
- d) Kukin rinnakkaisvakuutukseen osallistuva vakuutusyhtiö vastaa vain omasta vakuutus sopimuksessa määritellystä osuudestaan. (1,5 p)

d); *Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 162, 163, 406 ja 449.*

9. Mikä seuraavista takaisinvetovakuutusta koskevista väitteistä EI pidä paikkansa?

- a) Vakuutuksesta korvataan viallisen tuotteen markkinoilta poistamisen kustannuksia.
- b) Vakuutuksesta korvataan myyjäliikkeelle virheellisten tuotteiden palautuksista aiheutuvat kustannukset.
- c) Takaisinvetovakuutus tehdään melko yleisesti tuotevastuuvakuutuksen lisäturvana.
- d) Takaisinvetovakuutuksen suorittamisesta on aina neuvoteltava vakuutusyhtiön kanssa. (1,5 p)

b); *Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs – Jussi Laasonen: Vastuuvakuutus. 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2014 s. 146 ja 147.*

10. Kenellä seuraavista yhtiömuotoisessa yrityksessä työskentelevistä EI ole oikeutta tapaturmavakuutuslain mukaiseen korvaukseen?

- a) Osakeyhtiön kirjanpitäjä, joka omistaa 35 % yhtiön osakkeista.
- b) Kommandiittiyhtiön äänettömällä yhtiömiehellä.
- c) Osakeyhtiön toimitusjohtaja, jonka aviopuoliso omistaa 51 % yhtiön osakkeista.
- d) Kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies, jolla on yhdessä aviopuolisonsa kanssa 60 % yhtiön määräysvallasta. (1,5 p.)

d); *Sirpa Kukkonen – Terttu Karmavalo: Työtapaturmakirja, Työtapaturmien ja ammattitautien korvaus- ja vakuutusasiat, 14. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2014, s. 32–37.*

11. Mikä seuraavista tapaturmavakuutuslain mukaista työtapaturmaa koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Ratkaisevaa työtapaturmaksi katsomisen suhteen on se, että tapaturma sattuu työaikana tai muutoin ajalla, jolloin työntekijälle maksetaan palkkaa.
- b) Työtapaturmaksi ei katsota sairausloman aikana tehdyssä työssä syntynyttä tapaturmaa.
- c) Sairauskohtauksesta aiheutunutta loukkaantumista työssä ei pidetä työtapaturmana.
- d) Jos työntekijä lomautusaikana osallistuu aikaisemmin sovittuun koulutukseen ja lomautuksen

johdosta siis palkatta, koulutuksen aikana sattunut tapaturma kuuluu tapaturmavakuutuksen piiriin. (1,5 p)

d); *Sirpa Kukkonen – Terttu Karmavalo: Työtapaturmakirja, Työtapaturmien ja ammattitautien korvaus- ja vakuutusasiat, 14. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2014, s. 49–52.*

12. Kerro, mitä vahinkoja tiekuljetusvastuuvakuutus kattaa. (1,5 p)

Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs – Jussi Laasonen: Vastuuvakuutus, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Vantaa 2014, s. 156 ja 157.

13. Selosta, mitä pysyvällä haitalla tarkoitetaan työtapaturmavahingoissa. (3 p)

Sirpa Kukkonen – Terttu Karmavalo: Työtapaturmakirja, Työtapaturmien ja ammattitautien korvaus- ja vakuutusasiat, 14. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2014, s. 122 ja 123.

14. Selvitä, milloin korvausoikeus vanhennee omaisuusvakuutuksessa. (3 p)

Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2011, s. 437–439; Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs – Jussi Laasonen: Vastuuvakuutus. 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2014, s.177.

15. Tuotevastuuvahingot voivat syntyä useasta erilaisesta syystä. Mainitse neljä syytä, mistä vahinko voi johtua. (3 p)

Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs – Jussi Laasonen: Vastuuvakuutus. 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2014, s.72 ja 73.

16. Lakisääteinen tapaturmavakuutuksen maksuun liittyy myös lakisääteinen lisämaksu. Selvitä mistä osista lakisääteinen lisämaksu muodostuu. (3 p)

Sirpa Kukkonen – Terttu Karmavalo: Työtapaturmakirja, Työtapaturmien ja ammattitautien korvaus- ja vakuutusasiat, 14. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2014, s. 195, 197 ja 198.

17. Ensivastuuvakuutus on käyttökelpoinen tapa vakuuttaa monia riskejä. Selvitä, mitä ensivastuuvakuutuksella tarkoitetaan ja minkälaisissa tilanteissa sitä on yleensä tarkoituksenmukaista käyttää. (3 p)

Tuula Pellikka – Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2011, s. 160.

18. Kuka vastaa yrityksessä riskienhallinnasta? Mainitse vähintään neljä toimintoa yrityksessä, joilla on vastuuta yrityksen riskienhallinnasta. (3 p)

Ilkka Ilmonen – Jani Kallio – Jani Koskinen – Markku Rajamäki: Johda riskejä – käytännön opas yrityksen riskienhallintaan. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2013, s. 51–53.

19. Kerro, miten vahinkoa kärsineen humalatila vahinkohetkellä vaikuttaa tapaturmavakuutuslain perusteella maksettaviin korvauksiin. (3 p)

Sirpa Kukkonen – Terttu Karmavalo: Työtapaturmakirja, Työtapaturmien ja ammattitautien korvaus- ja vakuutusasiat, 14. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2014, s. 156 ja 157.

20. Kerro, mitkä ovat varallisuusvastuuvakuutuksen korvausperusteet. Luettele neljä varallisuusvastuuvakuutuksessa yleisesti käytettyä rajoitusehtoa. (3 p)

Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs – Jussi Laasonen: Vastuuvakuutus, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, 2014, s. 150–153.

21. Kerro, vaikuttaako ja miten vastuuvakuutuksesta maksettavaan korvaukseen se, että vakuutettu on aiheuttanut vahingon tahallaan tai törkeällä huolimattomuudella. (3 p)

Esbjörn af Hällström – Hannu Ijäs – Jussi Laasonen: Vastuuvakuutus, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Vantaa 2014, s. 179.

22. Kerro, mikä on luottotietorekisterissä olevan maksuhäiriömerkinnän merkitys vakuutusta haettaessa. (2 p)

Tuula Pellikka - Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 67.

23. Kerro, mitä muutoksenhakukeinoja vakuutuksenottajalla on käytettävissään, mikäli hän on tyytymätön vakuutusyhtiön korvausratkaisuun vapaaehtoisessa vakuutuksessa. (3 p)

Tuula Pellikka - Petri Peilimö – Pasi Puntari – Mikko Vaitomaa: Omaisuuden vakuuttaminen, 3. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2011, s. 123 ja 124.

VAKUUTUSMEKLARITUTKINTO 16.10.2015 YLEINEN OSA

Kirjoita jokainen vastaus eri paperille. Merkitse jokaiseen vastauspaperiin ilmoittautuessasi saamasi henkilönnumero, älä nimeäsi. Jos jätät vastaamatta johonkin kysymykseen, jätä kuitenkin vastauspaperi, josta ilmenevät henkilönnumerosi ja kyseisen kysymyksen numero. Kysymyskohtainen enimmäispistemäärä on mainittu kunkin kysymyksen kohdalla. Tentin enimmäispistemäärä on 50 pistettä.

Vastaukset arvostellaan tenttimateriaalin perusteella.

Kysymykset 1–13 ovat monivalintatehtäviä. Valitse oikea vaihtoehto. Vain yksi vaihtoehto on oikea. Merkitse vastauksesi kysymyspaperiin.

1. Mikä seuraavista vakuutussopimuksen tulkintaa koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Vain kuluttajavakuutuksissa sovelletaan sääntöä, jonka mukaan epäselvää sopimusehtoa tulkitaan vakuutuksenottajan eduksi.
- b) Yritysvakuutusten tulkinassa sovelletaan periaatetta, jonka mukaan vakuutuksenottajan katsotaan osallistuneen sopimusehtojen laadintaan.
- c) Sekä kuluttajavakuutuksissa että yritysten ottamissa vakuutuksissa epäselvää sopimusehtoja tulkitaan yleensä vakuutusyhtiön vahingoksi.
- d) Vakuutussopimuksia tulkitaan aina kirjallisten vakuutusehtojen sanamuodon mukaisesti. (1,5 p)

c); Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Sastamala 2010, s. 270 ja 271; Kuluttajansuojalaki 4 luku 3 §.

2. Mikä seuraavista edunsaajamääräystä koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Tehtyä edunsaajamääräystä voi muuttaa milloin tahansa ilman rajoituksia.
- b) Ns. peruuttamatonta edunsaajamääräystä ei voi muuttaa.
- c) Edunsaajamääräyksen tekemisestä on ilmoitettava kirjallisesti vakuutusyhtiölle, jotta määräys olisi pätevä.
- d) Jos edunsaajaksi nimetty henkilö kuolee ennen vakuutustapahtuman sattumista, edunsaajamääräyksen katsotaan olevan voimassa nimetyn henkilön lasten hyväksi. (1,5 p)

c); Vakuutussopimuslaki 47–49 §

3. Vakuutuslautakunta (VKL)

- a) käsittelee vain kuluttaja-asioita.
- b) käsittelee myös yritysvakuutusasioita.
- c) voi käsitellä potilasvakuutusasioita.
- d) ei käsittele asioita vakuutusyhtiön aloitteesta. (1,5 p)

b); Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Sastamala 2010, s. 294 ja 295; Jukka Rantala – Esko Kivisaari: Vakuutusoppi, 12. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Turenki 2014, s. 348–350.

4. Vahinkoa kärsineen asiakkaan on vakuutusedustuslain mukaan vahingonkorvausta saadakseen osoitettava, että

- a) meklari on tahallisesti tai huolimattomuudellaan aiheuttanut vahingon.
- b) vahinko on syntynyt sen johdosta että, meklari on menetellyt vastoin toimeksiantosopimusta tai vakuutusedustuslakia.
- c) meklari on tahallisesti menetellyt vastoin toimeksiantosopimusta tai vakuutusedustuslakia.
- d) hän ei ole itse myötävaikuttanut vahingon syntymiseen. (1,5 p)

b); Mikko Määttä – Raine Forsman: *Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 87 ja 88; Laki vakuutusedustuksesta 40 § ja 41 §.*

5. Mikä seuraavista lääkevahinkovakuutusta koskevista väitteistä EI pidä paikkansa?

- a) Korvausta maksetaan vain henkilövahingoista.
- b) Korvausoikeus ei synny pelkästään sillä perusteella, että lääke ei vaikuta toivotulla tavalla.
- c) Vakuutusyhtiön lääkevahinkovakuutuksen perusteella antamasta päätöksestä valitetaan Potilasvahinkolautakuntaan.
- d) Korvaus määräytyy vahingonkorvauslain mukaisesti. (1,5 p)

c); Jukka Rantala – Esko Kivisaari: *Vakuutusoppi, 12. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Turenki 2014, s. 459–461.*

6. Mikä seuraavista ympäristövahinkovakuutusta koskevista väitteistä EI pidä paikkansa?

- a) Vakuutuksesta korvataan ympäristövahinko silloin, kun sen aiheuttaja jää tuntemattomaksi tai toiminnan harjoittaja on todettu maksukyvyttömäksi.
- b) Ympäristövahinkovakuutuksen ottaminen on vapaaehtoista.
- c) Ympäristövahinkovakuutuksesta ei korvata öljytuotteiden varastoinnista aiheutuneita vahinkoja.
- d) Vakuutuksesta korvataan henkilö- ja esinevahingot vahingonkorvauslain mukaisesti. (1,5 p)

b); Jukka Rantala – Esko Kivisaari: *Vakuutusoppi, 12. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Turenki 2014, s. 461 ja 462.*

7. Mikä seuraavista liikennevakuutusta koskevista väittämistä EI pidä paikkansa?

- a) Liikennevakuutuksen ottamisen laiminlyönyt auton omistaja voi joutua maksamaan Liikennevakuutuskeskukselle hyvikettä, joka on kymmenkertainen keskimääräistä maksutasoa vastaavaan maksuun verrattuna.
- b) Jos vetoautolla on liikennevakuutus, sen perävaunulle ei tarvitse ottaa vakuutusta.
- c) Liikennevakuutuksesta korvataan moottorikelkalla järven jäällä ajettaessa aiheutunut liikennevahinko.
- d) Auto törmäsi tiellä ilman valvontaa liikkuneeseen koiraan. Koiran eläinlääkärikuluja ei korvata auton liikennevakuutuksesta. (1,5 p)

b); Jukka Rantala – Esko Kivisaari: *Vakuutusoppi, 12. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Turenki 2014, s. 441–443.*

8. Mikä seuraavista asiakasvarojen säilyttämistä koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a) asiakasvaratili on oltava Suomessa sijaitsevassa pankissa.
- b) meklari ei saa veloittaa palkkiotaan asiakasvaratililtä.
- c) asiakasvaratililtä ei saa toimittaa varoja niiden vastaanottajalle kuin vasta maksun eräpäivänä.

d) asiakasvaratilin on oltava sellainen, että pankki ei saa käyttää tilillä olevia varoja meklarilta olevien saataviensa kuittaukseen. (1,5 p)

d); *Finanssivalvonnan Määräys- ja ohjekokoelma vakuutusedustajille 15.4.2014, Dnro 7/101/2010, s. 4.*

9. Mikä seuraavista vakuutusedustajan vaitiolovelvollisuutta koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Luottamuksellisia tietoja saa antaa vakuutusedustusta harjoittavan yrityksen kaikille työntekijöille.
- b) Luottamuksellisia tietoja saa antaa vain sellaisille vakuutusedustusta harjoittavan yrityksen työntekijöille, jotka tarvitsevat niitä tehtäviensä hoitamiseen.
- c) Vaitiolovelvollisuudesta voidaan poiketa vain, jos siihen on saatu suostumus siltä, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty.
- d) Luonnollisia henkilöitä koskevia luottamuksellisia tietoja käsiteltäessä noudatetaan vain henkilötietolain säännöksiä. (1,5 p)

b); *Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 91; Vakuutusedustuslaki 44 §.*

10. Vakuutussopimuslakia sovelletaan

- a) pakollisiin vakuutuksiin, kuten vakuutusmeklarin ja kiinteistönvälitysliikkeen vastuuvakuutuksiin.
- b) henkilö- ja vahinkovakuutuksiin, mutta ei kapitalisaatiosopimuksiin.
- c) lakisääteisiin vakuutuksiin.
- d) jälleenvakuutuksiin. (1,5 p)

a); *Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö. 4. uudistettu painos. Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA. Sastamala 2010, s. 131 ja 132; Vakuutussopimuslaki 1 ja 4 a §.*

11. Mikä seuraavista menettelytavoista EI ole korvaustoiminnan periaatteiden mukaista?

- a) Tarvittavat lisäselvitykset pyydetään yhdellä kertaa.
- b) Jos korvauksen määrä ei ole riidaton, vakuutusyhtiön tulee kuitenkin suorittaa riidaton osa korvauksesta kuukauden kuluessa siitä, kun se on saanut tarvittavat asiakirjat ja tiedot.
- c) Jos korvauskäsittely viivästyy, viivästyskorkoa maksetaan, jos asiakas sitä vaatii.
- d) Jos vakuutusyhtiö aikoo muuttaa jatkuvan korvauksen maksamista koskevaa päätöstään, sen on annettava asiakkaalle tilaisuus tulla kuulluksi ennen uuden korvauspäätöksen tekemistä. (1,5 p)

c); *Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 213 ja 279.*

12. Ryhmähenkivakuutuksessa vakuutettuna olevalla henkilöllä voi olla oikeus ns. jatkovakuutukseen yksilöllisen henkivakuutuksen maksulla. Mikä seuraavista jatkovakuutusta koskevista väitteistä pitää paikkansa?

- a) Vakuutetulla on aina oikeus saada vastaava turva jatkovakuutuksena kuuden kuukauden kuluessa ryhmävakuutuksen päättymisestä.

- b) Vakuutetulla on aina oikeus saada vastaava turva jatkovakuutuksena vuoden kuluessa kuluessa ryhmävakuutuksen päättymisestä.
- c) Vakuutetulla ei ole oikeutta jatkovakuutukseen, jos ryhmävakuutusturva päättyy vakuutetun täytettyä määrään.
- d) Vakuutetulla ei ole oikeutta jatkovakuutukseen, jos terveysselvitys osoittaa hänen terveytensä heikentyneen. (1,5 p)

c); Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: *Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 245. Vakuutusopimuslaki 80 §.*

13. Mikä seuraavista vakuutuksenantajan vastuun alkamiseen liittyvistä väitteistä pitää paikkansa?
- a) Vakuutuksenantaja voi vapaasti päättää vastuunsa alkamisajankohdasta.
- b) Vakuutuksenantaja voi halutessaan sitoa vastuunsa alkamisen vakuutusmaksun suorittamiseen, mutta sairausheitojen käyttämiseen liittyy rajoituksia.
- c) Vakuutuksenantaja voi rajoittaa vastuunsa koskemaan vain sairauksia, jotka todetaan tietyn ajan kuluttua vakuutuksen voimaantulosta.
- d) Sekä ennakkomaksu- että sairausheitojen käyttämiseen liittyy rajoituksia. (1,5 p)

d); Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: *Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Helsinki 2010, s. 157 ja 176. Vakuutusopimuslaki 11 §*

14. Kerro, missä määrääjassa vakuutuskorvausta on vakuutusopimuslain mukaan haettava? (1,5 p)

Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: *Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Sastamala 2010, s. 210 ja 211; Vakuutusopimuslaki 73 §.*

15. Määrittele käsite ”riski” ja anna omaisuus- ja henkilöriskeistä kustakin kaksi esimerkkiä. (3 p)

Jukka Rantala – Esko Kivisaari: *Vakuutusoppi, 12. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Turenki 2014, s. 61–64.*

16. Selosta, mikä keskeytysvakuutus on. Kuvaile myös, millaisia keskeytysvakuutuksia on tarjolla ja mitä niistä korvataan. (3 p)

Jukka Rantala – Esko Kivisaari: *Vakuutusoppi, 12. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Turenki 2014, s. 572–576.*

17. Meklarin on tehtävä lain mukaan asiakkaan kanssa toimeksiantosopimus. Selvitä, minkä asioiden tulee vähintään ilmetä sopimuksesta ja miten vakuutusyhtiötä on informoitava toimeksiannosta. (3 p)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 71–73; Laki vakuutusedustuksesta 23 §.

18. Selvitä seikat, jotka tasapuolisesta analyysistä on käytävä ilmi. Selviät lisäksi, milloin tasapuolinen analyysi on tehtävä ja annettava asiakkaalle. (4p)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 81–84, 125 ja 126; Laki vakuutusedustuksesta 25 §

19. Selvitä, minkälaiset vakuutusmeklarin riippuvuussuhteet vakuutuksenantajaan ovat kiellettyjä. (3 p)

Mikko Määttä – Raine Forsman: Vakuutusedustus – Asiamiesten ja vakuutusmeklarien toiminta, Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy, Helsinki 2005, s. 30–32.

20. Määrittele, mitä vakuutussopimuslain mukaan tarkoitetaan ryhmävakuutuksella ja ryhmäetuvakuutuksella, ja tuo esiin näiden välinen ero. (3 p)

Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Sastamala 2010, s. 240 ja 241; Vakuutussopimuslaki 2 §.

21. Kerro, mitä vakuutussopimuslaissa tarkoitetaan suojeleuohjeella ja mitä seurauksia suojeleuohjeen noudattamisen laiminlyönnillä on? Miten suojeleuohje eroaa rajoitusehdosta? (4 p)

Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Sastamala 2010, s. 195–201; Vakuutussopimuslaki 31 ja 34 §.

22. Selosta, millä edellytyksillä vakuutuksenantaja voi yksipuolisesti muuttaa jatkuvan vahinkovakuutussopimuksen ehtoja

- a) vakuutuskauden aikana
- b) vakuutuskauden vaihtuessa. (4 p)

Katriina Lehtipuro – Irene Luukkonen – Lea Mäntyniemi – Ville Raulos – Pia Santavirta: Vakuutuslainsäädäntö, 4. uudistettu painos, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Sastamala 2010, s. 223–225; Vakuutussopimuslaki 18 ja 19 §.

23. Kerro, mitä vahinkoja korvataan autovakuutuksen

- a) kolarointivakuutuksesta
- b) hirvivahinkovakuutuksesta
- c) ilkivaltavakuutuksesta
- d) keskeytysvakuutuksesta. (2 p)

Jukka Rantala – Esko Kivisaari: Vakuutusoppi, 12. uudistettu paino, Finanssi- ja vakuutuskustannus Oy FINVA, Turenki 2014, s. 511 ja 512.